

Κοσμήματα προσαρτώμενα εἰς τὰς ἄκρας τῶν ἐνδυμάτων, ὡς θύσανοι, κροσσοὶ κττ. ἔνθ' ἄν.: Ποίημ.

... καὶ ἡ χλωράδα γῦρο σου ὅλη
δὲν ἔχει νόημα, δὲν ὑπάρχει, ἦ γὰρ νὰ στέκη
καὶ νὰ εἶναι ἀκροπρεπίδι σου 'ς τὴ δούλεψί σου
(λόγοι ἀνθέων πρὸς τὸν φοῖνικα) ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἄν.

ἀκροπύγια τά, Πόντ. (Οἶν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀκρόπυγος.

Τὰ κάτω ἄκρα γυναικείου ἐπενδύτου κατερχομένου μέχρι τῶν γλουτῶν.

ἀκρορεγάζω ἀμάρτ. ἀκρορεάττω Κάρπ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀκρορέγομαι. Ὁ μεταπλασμός κατὰ τὰ εἰς -άζω.

Ἐλαφρῶς ὀρέγομαι προσώπου, ἐρῶμαί τινος μετὰ αἰδημοσύνης: Ἄσμ.

Καὶ νὰ 'ουλεύγ' ἡ μοῖρα της μὲ τὸ χρυσὸν ἀγράτ-τι,
ἄουροι νὰ γιαμάχου-ται νὰ τὴν ἀπομοιράττου
κ' οἱ 'ιπλοκανακάριες νὰ τὴν ἀκρορεάττου

(βαυκάλ. 'ουλεύγ' = δουλεύη, γιαμάχου-ται = διαμάχωνται, 'ιπλοκανακάριες = διπλοκανακάριδες, διπλοχαϊδεμένοι).

Συνών. ἀκρορέγομαι.

ἀκρορέγομαι ἀμάρτ. ἀκρορέομαι Κάρπ. 'κρο-
ρέομαι Κάρπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἄκρα καὶ τοῦ ρ. ὀρέγομαι.

Ἀκρορεγάζω, δ ἰδ.: Ἄσμ.

Ὁ Γιαννακῆς κ' ἡ Μαρουῖα τρεῖς χρόνους ἐαπειῶτα,
τρεῖς χρόνους ἐκρορέοντο κρουφὰ 'πὸ τοὺς βονεοὺς τως
(ἐαπειῶτα = ἡγαπῶντο, βονεοὺς = γονεῖς).

Μάννα μου, σὰν τὸν ἥλιον ἡλαμπεν ἡ θωριά της,
ὁ ἥλιος τὴν ἐτζήλευγε κ' ἐγὼ 'κρορέοιμού τη
(ἐτζήλευγε = ἐζήλευε).

ἀκρόρρεμα τό, ΠΒλαστοῦ Ἀργῶ 93.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὐσ. ρέμα.

Ἀκρα ὄχτης ποταμοῦ: Ποίημ.

Ὁ... Ἀλέξανδρος 'ς τὸ ἀκρόρρεμα καβάλλα
κοιτοῦσε τὴν ἀπάτητη κὶ ἄγνωστη γῆς ἀγνάντια.

Πβ. ἀκρορρεματιά.

ἀκρορρεματιά ἡ, ΚΠαλαμ. Δωδεκάλ. Γύφτ. 29.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὐσ. ρεματιά.

Ἀκρα ρεματιάς, ἦτοι χαράδρας: Ποίημ.

Καὶ ἦτανε 'ς τοῖς ἀκρορρεματιῶς
καὶ ἦτανε σὲ ὄχτους καὶ σὲ τράφους
καὶ ἦτανε ὡς μπαλαμωμένοι | καὶ ἄλειωτοι νεκροί.

Πβ. ἀκρόρρεμα.

ἀκρορρίζι τό, ΓΒλαχογιάνν. Λόγοι κὶ ἀντίλογ. 31.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὐσ. ρίζι.

Τὸ τελευταῖον ἄκρον τῆς ρίζης: [Μὲ τὰ νερά μου τὰ
κρυφὰ καὶ μὲ τὰ φανερά μου σ' ἀναστένω, ἀπ' τ' ἀκρορρίζια
ὡς τὰ ξεκλώναρά σου τὰ πρὸ μακρινὰ (ταῦτα λέγει ἡ προσω-
ποποιημένη Ποταμιὰ πρὸς τὸν ὡσαύτως προσωποποιη-
μένον Πλάτανον).

ἀκρός ἐπίθ. Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Μωρός, ἀνόητος: 'Κεῖ ποῦ τὰ 'πλυνε κατεβαίνει ἕνας
ἀχτὸς καὶ κλέφτει ἕνα ἄδερ. Τότε ἡ ἀκρή, ἀδὶς νὰ πλύνῃ
τ' ἄλλα τ' ἄδερ, πέφτει καταπόδι 'πὲ τὸν ἀχτὸ καὶ φώναζε:
'ἀχτέ μου, τ' ἀδερίτσι μου, θὰ μὲ δείρῃ ὁ γεροδίτης μου!
(ἐκ παραμυθ.)

ἀκροσηκῶνω Κρήτ. 'κροσηκῶνω Θράκ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἄκρα καὶ τοῦ ρ. σηκῶνω.

Ἐλαφρῶς σηκῶνω, ὀλίγον τι ἀνεγείρω ἔνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Στάσον, ψαλιᾶδες, 'ς μιὰ μερῆ, πίσω μοιρολογίστρες,
νὰ δῶ κ' ἐγὼ τὸν ἄρρωστό μ' πῶς κείται, πῶς πεθαίνει.

Τὸ σάβανο 'κροσήκωσε κ' ἐκεῖνος χαμωγέλασε

Θράκ.

ἀκρόδιλος ἐπίθ. Πόντ. (Σούρμ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ ἀγνώστου β' συνθετ.

Δυστυχής: 'Ε, ἀκρόδιλο! (ἐκφρασις ἀγανακτήσεως
μητρὸς κατὰ τέκνου).

ἀκροσκουντῶ ἀμάρτ. 'κροσκουντῶ Θράκ. (Γέν.)
'κουργκουντῶ Θράκ. (Σαρεκκλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἄκρα καὶ τοῦ ρ. σκουντῶ. Πβ. Χρον.
Μορ. Ρ στ. 937 (ἐκδ. Schmitt) «τὴν θύραν ἀκριοκόντισε
διὰ νὰ τὸν ἡκούσουν».

Ἐλαφρῶς ὠθῶ ἔνθ' ἄν.: Τὸν 'κροκούντ'σε μέσ' 'ς τὸν
ποταμὸ (εὐρισκόμενον εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ ὠθήσας
ἐλαφρῶς τὸν ἔρριψεν ἐντὸς αὐτοῦ) Σαρεκκλ.

ἀκροσκύπτω ἀμάρτ. ἀκριοσκιούπτω Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἄκρα καὶ τοῦ ρ. σκύπτω.

Κύπτω ἐλαφρῶς: 'Ακριοπάτα κὶ ἀκριοσκιούψτε νὰ μὴ
λερώσης τῆς Κυπάρισσός μας τὸ φουστάνι (ἐκ παραμυθ.)

ἀκροσμίγω Λεξ. Ἠπίτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄκρα καὶ τοῦ ρ. σμίγω.

Ὡς ὄρ. ξυλουργικός, ἐνώνω κατὰ τὰ ἄκρα δύο πράγ-
ματα, συνήθως ξύλα.

ἀκροσταβαριά ἡ, Κρήτ. (Μονοφ.) ἀκροσταβαρὰ
Κρήτ. (Βιάνν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀκροστάβαρο.

Τὸ ἄκρον τοῦ σταβαρίου, ἦτοι τοῦ ρυμοῦ τοῦ ἀρότρου.

ἀκροστάβαρο τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὐσ. σταβάρι.

Ἀκροσταβαριά, δ ἰδ.

ἀκροστέκομαι Κορσ. ἀκριοστέκομαι Κορσ. ἀκρου-
στέκουμι Θράκ. (Αἰν.) ἀκροστένομαι Κρήτ.

Τὸ μεσν. ἀκροστέκομαι. Πβ. Θυσ. Ἀβραάμ στ.
915 (ἐκδ. ELegrand) «καὶ μὴ με βιάξης καὶ ἄφης» με
ν' ἀκροσταθῶ λιγάκι. Τὸ ἀκροστένομαι κατ' ἀναλογ.
τοῦ ἀπλοῦ στένω.

Ἀνακόπτω ἐπ' ὀλίγον τὴν πορείαν μου, στέκομαι
ἐπ' ὀλίγον, ἐφίσταμαι ἔνθ' ἄν.: Ἀκροσταθῆτε μιὰ στιγμή

Κρήτ. Θ' ἀκροσταθῶ λιγάκι καὶ θὰ φύγω αὐτόθ. || Ἄσμ.

Κάτεργα, νῆ σπαράξετε, καράβια, ἀκροσταθῆτε

(= μὴ) Κορσ.

Ἀκροσταθῆτε, παλληκάρια, | καλὸν ἀφέντη νὰ τιμήσωμε
αὐτόθ. Συνών. κορτοστέκω.

ἀκροσυγγενεύω ἀμάρτ. ἀκροσυγγενεύω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὗς. ἀκροσυγγενής.

Ἐχω μεμακρυσμένην συγγένειαν, εἶμαι ὀλίγον τι συγ-
γνής: Ἀκροσυγγενόμενε μὲ τὸ δεῖνα.

ἀκροσυγγενής ὁ, ἀμάρτ. ἀκροσυγγενής Κρήτ.
ἀκροσυγγενής Πελοπν. (Λακων.) Θηλ. ἀκροσυγγένισσα
Κονδυλάκ. Πρώτη ἀγάπ. 6.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὗς. συγγενής.

Ὁ διὰ μεμακρυσμένης συγγενείας συνδεόμενος, ὁ οὐχὶ
στενὸς συγγενής ἐνθ' ἄν.: Τῇ λέγανε Βαγγελιώ, ἦτο μάλιστα
κι ἀκροσυγγένισσά μας ἸΚονδυλάκ. ἐνθ' ἄν. Πβ. ἀκροσυγ-
γενεύω.

ἀκροσυνεφέρνω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἄκρα καὶ τοῦ ρ. συνεφέρνω.

Ἐλαφρῶς συνέρχομαι εἰς ἑμαυτὸν ἐκ τῆς ἐκπλήξεως,
τοῦ παθήματος κττ.

ἀκροτόπι τό, ΚΠαλαμ. Ἀσάλ. ζωή³ 174 ΠΒλαστοῦ
Ἀργῶ 88.

Ἐκ τοῦ οὗς. ἀκρότοπος.

Μέρος ἀκρότατον, ἐσχατιὰ ἐνθ' ἄν.: Ποίημ.

Θὰ σὲ φέρε' ἢ βαρκοῦλλα | 'ς τὸ ἐρημικὸ τ' ἀκροτόπι νὰ μάσης
τ' ἀκρογιαλοῦ τὰ κοχύλια

ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἄν.

ἀκρότοπος ὁ, Πελοπν. (Κορινθ. Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὗς. τόπος.

Τὸ ἀκρότατον τμήμα ἀγροῦ, τὸ ὁποῖον συνήθως εἶναι
ἀγονον ἐνθ' ἄν.: Δὲ βγῆκε καλὸ τὸ γέννημα, γιὰτὶ εἶναι
ἀκρότοπος Κορινθ.

ἀκρούλλα ἡ, πολλαχ.

Ὑποκορ. τοῦ οὗς. ἄκρα.

Μέρος ὀλίγον τι ἀπόμερον, ὀλίγον τι μακρὰν τῶν
συνήθων συγκεντρώσεων καὶ διὰ τοῦτο ἤσυχον: Κάθεται
τὸ παιδάκι 'ς τὴν ἀκρούλλα τοῦ τζακιοῦ Πελοπν. (Κορινθ.)
Ὁ γέρος ἔχει τὴν ἀκρούλλα του αὐτόθ. Ἐγὼ, παιδιὰ μου,
ἐγέρασα πγά, μὲ κουράζει τ' ἄλλογο, ἐγὼ τώρα θέλω τὴν
ἀκρούλλα μου, τὴν ἡσυχία μου καὶ τὸ σκάκι μου ΓΞενοπ.
Θέατρ. 1,113. Συνών. ἀκρίτσα 1.

ἀκρουμάζομαι πολλαχ. ἀκρομάζομαι Πελοπν. (Λα-
κων. Μάν.) ἀκρομάζομαι Πελοπν. (Λακων.) ἀγκρομά-
ζομαι Κύθηρ. ἀκρομάζομαι Πελοπν. (Οἶν.) ἀκρουμά-
ζομαι Πελοπν. (Βούρβουρ.) ἀκρουμάζομαι Ἡπ. (Ἄρτ.)
Μακεδ. ἀγκρουμάζομαι Πελοπν. (Ἀνδρίτσ. Ἀρκαδ. Κα-
λάβρυτ. Καλάμ. Λάστ.) ἀγκρουμάζομαι Πελοπν. (Βούρ-
βουρ. Καλάβρυτ.) ἀκουρμάζομαι Ἰων. (Σμύρν.) Κεφαλλ.
Λευκ. — ΑΒαλαωρ. Ἔργα 2,67 ΧΧριστοβασ. Διαγων. 20
ἀκουρμάζομαι Ἡπ. Θράκ. (Αἰν.) Θεσσ. (Καρδίτσ.) Μακεδ.
ἀγκουρμάζομαι Ζάκ. Πελοπν. (Ἀχαΐα) ἀκουρμάζομαι Ἡπ.
ἀγκουρμάζομαι Πελοπν. (Βυτίν.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὗς. ἀκρόμα δια τοῦ μεταβατικοῦ
ἀμαρτ. τύπ. ἀκρομάζομαι. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ
22 (1910) 227.

1) Τείνων τὸ οὖς ἀκούω μετὰ προσοχῆς, προσεκτικῶς
ἀκροῶμαι ἐνθ' ἄν.: Ἀγκρουμάστηκε κι ἄκουσε τοῖς δγὸ
γυναῖκες ποῦ μιλοῦσαν Καλάμ. Ἀγκρουμάσου νὰ ἰδῆς τί
λένε Καλάβρυτ. Σ' κώνουμι ν' ἀκουρμαστῶ καλὰ κι ἀκούου
'κεῖ σιμὰ νὰ βρονδοῦν βιουλιά κι δασύλια (ἐκ παραδ.) Καρδίτσ.
Σὲ λίγη ὥρα κατάλαβε ὅτι βρισκότανε μέσα 'ς τὸ λόγγο.
Ἔβαλε τ' ἀφτί του ν' ἀκουρμαστῇ τίποτε κυπροκούδονα,
ἀλλὰ τοῦ κάκου ΧΧριστοβασ. ἐνθ' ἄν. || Ἄσμ.

Τί στέκω κι ἀκρομάζομαι καὶ καίγεται ἡ καρδιά μου;
θὰ βάλω ἀπ' ἄγρια τὴ φωνή κι ἀπ' ἄγρια τὸ μοιρολόγι
νὰ τρέξ' ἡ πάνον γειτονιά, νὰ δρᾷμ' ἡ κάτου ρούγα
(μοιρολ.) Λακων.

Γιὰ ἀκουρμαστῆτε νὰ σᾶς πῶ καὶ νὰ σᾶς 'μολογήσω
τῆς Πάτρας τὸ πολὺ κακὸ νὰ σᾶς τὸ παραστήσω
Λευκ.

Ν' ἀκουρμαστῶ τὴν πέριδικα τὴν πιτροκαταροῦσα
Μακεδ.—Ποίημ.

Πέταξε, ἀνέβα 'ς τὰ βουνὰ ν' ἀκουρμαστῆς, ν' ἀκούσης,
νὰ ἰδῆς τὴ νεκρανάστασι, νὰ ζεσταθῇ ἡ καρδιά σου

ΑΒαλαωρ. ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀκροάζομαι 1, ἀκροᾶ-
μαι 1, ἀκρουμαίνω 1, ἀκρών-νομαι 1, ἀφτιάζομαι.
2) Ἀκούω κρυφίως, ὠτακουστῶ Πελοπν.
(Μάν.): Ἀκρομάζετον ἀπομέσα ἀπὸ τὸν τοῖχο ν' ἀκούση
τί λέγαμε. Συνών. ἀκρουμαίνω 1 β, κρυφακούω.

ἀκρουμαίνω ἀμάρτ. ἀκουρμαίνω Ἡπ. (Τζουμέρκ.
κ. ἄ.) Μέσ. ἀκρουμαίνουμι Ἡπ. (Ἰωάνν.) ἀκουρμαί-
νομαι Κεφαλλ. Λευκ. ἀκουρμαίνουμι Ἡπ. ἀσκρουμαί-
νομαι Παξ. ἀσκουρμαίνομαι Παξ. ἀκουρμαίνουμι Ἡπ.
Στερελλ. (Καρπεν.) ἀσκρουμαίνομαι Παξ.

Ὁ ἐνεργ. τύπ. ἀκρουμαίνω ἐσχηματίσθη ὑποχωρη-
τικῶς ἐκ τοῦ ἀμαρτύρου μέσ. ἀκρουμαίνομαι, ὅπερ
κατὰ μεταπλασμόν ἐκ τοῦ ἀκρουμάζομαι, ὥς καὶ
ἀγγελοκρούω καὶ ἀγγελοσκιάζω ἐκ τοῦ ἀγγελο-
κρούομαι καὶ ἀγγελοσκιάζομαι. Πβ. ΓΧατζιδ.
ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 227.

1) Ἀκούω, ἀκροῶμαι μετὰ προσοχῆς Ἡπ. (Ἰωάνν.
Τζουμέρκ.) Λευκ. Παξ. Στερελλ. (Καρπεν.) κ. ἄ.: Ἄσμ.

Νὰ ἤμου νὰ πετροπέριδικα 'ς τὰ πλάγια τοῦ Πετρίλου,
ν' ἀκούρμαινα τὸν πόλεμο, τὰ κλέφτικα ντουφέκια

Τζουμέρκ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀκρουμάζομαι 1. β)
Ἀκούω κρυφίως, ὠτακουστῶ Ἡπ. (Ἰωάνν.) Παξ. κ. ἄ.
Συνών. ἀκρουμάζομαι 2, κρυφακούω. 2) Πεί-
θομαι, ὑπακούω Κεφαλλ.: Δὲν ἀκουρμαίνεται τὸ παιδί.
Εἶσαι ἀσύσταγο παιδί, δὲν ἀκουρμαίνεσαι κἀνένανε! αὐτόθ.
Συνών. ἀκροάζομαι 2, ἀκρών-νομαι 2.

ἀκρούμασμα τό, ἀμάρτ. ἀκούρμασμα Παξ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀκρουμαίνω, παρ' ὃ καὶ ἀσκουρμαί-
νομαι.

1) Ἡ μετὰ προσοχῆς ἀκρόασις. 2) Τὸ νὰ ἀκούη τις
κρυφίως, τὸ ὠτακουστεῖν.

ἀκρούμαστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀκούρμαστος Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀκρουμάζομαι τοῦ ἀρκτικοῦ α προσλα-
βόντος σημ. στερήσεως διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου.
Πβ. ἀ-στερητ. 2 α.

